

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

11. září 2014*

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Článek 81 odst. 1 ES —
Systém platebních karet ve Francii — Rozhodnutí sdružení podniků — Trh vydávání karet —
Tarifní opatření použitelná na ‚nové účastníky‘ sdružení — Členské poplatky a tzv. mechanismy
‚regulace akviziční funkce‘ a ‚poplatků pro spící členy‘ — Pojem omezení hospodářské soutěže ‚z
hlediska cíle‘ — Přezkum stupně škodlivosti pro hospodářskou soutěž“

Ve věci C-67/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 8. února 2013,

Groupement des cartes bancaires (CB), se sídlem v Paříži (Francie), zastoupené F. Pradellesem, O. Fauré a C. Ornellas-Chancerelles, avocats, jakož i J. Ruiz Calzadou, abogado,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Evropská komise, zastoupená O. Beynet jakož i V. Bottkou a B. Monginim, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

BNP Paribas, se sídlem v Paříži, zastoupená O. de Juvignym, D. Berg a P. Heussem, avocats,

BPCE, původně Caisse Nationale des Caisses d'Épargne et de Prévoyance (CNCEP), se sídlem v Paříži, zastoupená A. Choffelem, S. Hautbourgem, L. Laidi a R. Eid, avocats,

Société Générale SA, se sídlem v Paříži, zastoupená P. Guibertem a P. Patat, avocats,

vedlejší účastnice řízení v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh (zpravodaj), C. Toader a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 22. ledna 2014,

* Jednací jazyk: francouzština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 27. března 2014,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se Groupement des cartes bancaires (CB) (dále jen „sdružení“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské komise CB v. Komise (T-491/07, EU:T:2012:633, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunal zamítl jeho žalobu na neplatnost rozhodnutí Komise C (2007) 5060 final ze dne 17. října 2007 v řízení podle článku [81] ES (COMP/D1/38606 – Groupement des cartes bancaires „CB“) (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

- 2 Skutečnosti předcházející sporu a hlavní prvky sporného rozhodnutí, jak vyplývají z bodů 1 až 48 napadeného rozsudku, lze shrnout následovně.
- 3 Navrhovatel je hospodářským zájmovým sdružením založeným podle francouzského práva v roce 1984 hlavními francouzskými bankovními institucemi za účelem interoperability mezi systémy plateb a výběrů platebními kartami (dále jen „PK“) vydanými jeho členy (dále jen „systém PK“). Tato interoperabilita v praxi umožňuje použití PK vydané členem sdružení k provedení plateb u všech obchodníků, kteří jsou členy systému PK prostřednictvím jakéhokoliv jiného člena, nebo ji lze použít k provedení výběrů z bankomatů provozovaných všemi ostatními členy. Členy sdružení, jejichž počet dne 29. června 2007 dosahoval 148, jsou buď instituce zvané „vůdci“, nebo instituce spojené s některým z vůdců. Na základě zakládající smlouvy sdružení jsou mezi jedenácti vůdci BNP Paribas, BPCE a Société générale SA (dále jen „Société générale“).
- 4 Dne 10. prosince 2002 sdružení oznámilo Komisi na základě nařízení Rady č. 17 První nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 13, s. 204, Zvl. vyd. 8/1, s. 3), různá nová pravidla plánovaná pro systém PK, která spočívala zejména ve třech tarifních opatřeních, která lze popsat následovně (dále jen „dotčená opatření“):
  - mechanismus nazvaný „mechanismus regulace akviziční funkce“ (dále jen „MRAF“) jehož cílem bylo podle sdružení podnitit členy, kteří jsou častěji vydavateli než pořizovateli, k rozvoji akviziční činnosti, a finančně zohlednit úsilí členů, jejichž akviziční činnost převažuje nad činností vydávání. Výpočetní vzorec stanovený za tím účelem spočíval v porovnání podílu člena na celkovém objemu akviziční činnosti v systému PK, určeném v rámci „Identifikačního systému registru podniků“ (SIREN) a v rámci provozování bankomatů, a podílu tohoto člena na celkové činnosti vydávání v systému PK, jež označují vydávání bankou platební či výběrové karty nositeli v rámci systému PK. MRAF se měl použít v případě, že poměr mezi oběma podíly činil méně než 0,5. Částky vybrané na základě MRAF měly být rozděleny mezi ty členy sdružení, kteří na základě MRAF nic neplatili, poměrně podle jejich účasti na akviziční činnosti. Tito členové nebyli nijak omezeni při nakládání s částkami, které z toho titulu obdrželi;
  - změna členského poplatku za vstup do sdružení, který zahrnoval kromě pevné částky ve výši 50 000 eur vybírané při přistoupení rovněž poplatek za PK vydanou a aktivní po dobu tří let od přistoupení, a případně doplňkový poplatek vztahující se na členy, jejichž počet PK na skladě v průběhu nebo na konci šestého roku po jejich přistoupení převyšuje trojnásobek počtu jejich PK na skladě na konci třetího roku po jejich přistoupení;

- nástroj, nazvaný „poplatek pro spící členy“, spočívající v poplatku za vydané PK a vztahující se na neaktivní nebo ne příliš aktivní členy před datem vstupu v platnost nových tarifních opatření, jejichž podíl na činnosti vydávání PK v rámci celkového systému PK byl v průběhu některého z roků 2003, 2004 a 2005 více než třikrát vyšší než jejich podíl na celkové činnosti týkající se karet PK systému PK v průběhu období roku 2000, 2001 nebo 2002.
- 5 Dne 6. července 2004 Komise přijala první oznámení námitek určené sdružení a jeho devíti vůdcům, kteří byli předmětem šetření, kterým jim vytýkala, že uzavřeli „protisoutěžní tajnou dohodu“, jejímž „cílem bylo celkově omezit hospodářskou soutěž mezi bankami, které byly stranami dohody, jakož i jednáním ve vzájemné shodě brzdit hospodářskou soutěž nových účastníků (zejména velkodistribuce, internetové banky a zahraniční banky) vstupujících na trh vydávání PK“. Komise měla za to, že „oznámení [ze dne 10. prosince 2002] bylo provedeno s cílem zatajit skutečný obsah protisoutěžní dohody“. Hodlala zbavit toto oznámení veškerého účinku a uložit adresátům oznámení námitek pokutu. Sdružení odpovědělo na oznámení námitek dne 8. listopadu 2004 a ve dnech 16 a 17. prosince 2004 se konalo jednání.
  - 6 Dne 17. července 2006 Komise přijala druhé oznámení námitek určené výlučně sdružení. Uvedla v něm, že první oznámení je třeba považovat za vzaté zpět. Toto druhé oznámení námitek se týkalo rozhodnutí sdružení podniků, které zavádělo řadu tarifních opatření s protisoutěžním cílem nebo účinkem. Sdružení odpovědělo na toto druhé oznámení námitek dne 19. října 2006 a dne 13. listopadu 2006 se konalo slyšení.
  - 7 Dne 20. července 2007 předložilo sdružení návrh závazků na základě článku 9 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 8/2, s. 205), který byl generálním ředitelem generálního ředitelství Komise pro hospodářskou soutěž považován za opožděný a neuspokojivý.
  - 8 Komise tedy přijala sporné rozhodnutí, ve kterém rozhodla, že sdružení porušilo článek 81 ES. Toto rozhodnutí obsahuje zejména následující úvahy:
    - Dotčeným trhem je trh vydávání platebních karet ve Francii.
    - Dotčená opatření představují rozhodnutí sdružení podniků.
    - Tato opatření mají protisoutěžní cíl. Tento cíl vyplývá ze samotného znění těchto opatření a protirečí cílům těchto opatření uvedeným v oznámení ze dne 10. prosince 2002. Tato opatření nejsou vhodná na podporu akviziční činnosti a vedou buď k uložení nadměrných nákladů členům, kteří jim podléhají, nebo k omezení činnosti vydávání členy, kteří by jim jinak podléhali. Kromě toho funkce pobídky k akviziční činnosti přisouzená MRAF je v rozporu s funkcí přisouzenou mezibankovním poplatkům a funkcí doplňkového členského poplatku a „poplatku pro spící členy“. Tento protisoutěžní cíl odpovídá skutečným cílům těchto opatření, vyjádřeným vůdci při jejich přípravě, a sice vůle narušit hospodářskou soutěž nových účastníků a tyto účastníky penalizovat, zachovat příjmy vůdců a omezit snížení ceny platebních karet.
    - Dotčená opatření mají omezující účinek na hospodářskou soutěž. Konkrétně během doby jejich použití (od 1. ledna 2003 do 8. června 2004) tato opatření vedla ke snížení plánů nových účastníků na vydávání PK a k prevenci snížení ceny PK nových účastníků i vůdců.
    - Nejsou splněny podmínky použití čl. 81 odst. 3 ES. Zejména nelze přijmout odůvodnění dotčených opatření, konkrétně pokud jde o MRAF, jako vyrovnávací mechanismus mezi akviziční funkcí a funkcí vydávání, neboť poměr činnosti vydávání ve srovnání s referenční akviziční činností je poměrem vůdců, a nikoliv poměrem optimální rovnováhy pro systém PK.

- 9 Komise tedy ve výroku sporného rozhodnutí konstatovala:

„Článek 1

Tarifní opatření přijatá [sdružením] rozhodnutími [řídící rady] ze dne 8. a 29. listopadu 2002, a sice [MRAF], členský poplatek za kartu a doplňkový členský poplatek, jakož i [poplatek pro spící členy], které se použijí na členy sdružení, kteří nevyvíjeli významnou činnost ‚PK‘ od jejich přistoupení, jsou v rozporu s článkem 81 [ES].

Článek 2

Sdružení neprodleně ukončí protiprávní jednání uvedené v článku 1 tím, že zruší oznámená tarifní opatření uvedená v daném článku v případě, že tak již neučinilo.

Sdružení se v budoucnu zdrží všech opatření nebo jednání s totožným nebo podobným cílem nebo účinkem.“

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 10 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 27. prosince 2007 podal navrhovatel žalobu směřující ke zrušení sporného rozhodnutí. Společnosti BNP Paribas, BPCE a Société Générale vstoupily do řízení jako vedlejší účastnice na podporu navrhovatele.
- 11 Na podporu žaloby uplatnil navrhovatel šest žalobních důvodů. První důvod vycházel z porušení článku 81 ES z důvodu chyb v metodě analýzy dotčených opatření a vymezení trhů, porušení zásady rovného zacházení a nedostatku odůvodnění. Druhý důvod vycházel z porušení čl. 81 odst. 1 ES z důvodu nesprávných právních posouzení, nesprávných skutkových zjištění a nesprávných posouzení skutkového stavu při přezkumu cíle dotčených opatření. Třetím důvodem navrhovatel tvrdil, že se Komise dopustila nesprávných právních posouzení, nesprávných skutkových zjištění a nesprávných posouzení skutkového stavu při přezkumu účinků dotčených opatření. Čtvrtý důvod vznesený podpůrně vycházel z porušení čl. 81 odst. 3 ES z důvodu nesprávných právních posouzení, nesprávných skutkových zjištění a nesprávných posouzení skutkového stavu při přezkumu použitelnosti tohoto ustanovení na dotčená opatření. Pátým důvodem navrhovatel tvrdil, že Komise porušila zásadu řádné správy. Konečně šestý žalobní důvod vycházel z porušení zásad proporcionality a právní jistoty z důvodu uložení příkazu v článku 2 sporného rozhodnutí.
- 12 Poté, co Tribunál odmítl všechny uvedené důvody, zamítl žalobu v plném rozsahu.

Návrhová žádání účastníků řízení a řízení před Soudním dvorem

- 13 Svým kasačním opravným prostředkem navrhovatel žádá, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
  - vrátil věc Tribunálu, ledaže by Soudní dvůr měl za to, že má dostatek informací k tomu, aby zrušil sporné rozhodnutí, a
  - uložil Komisi náhradu nákladů řízení před Soudním dvorem a před Tribunálem.
- 14 Komise požaduje zamítnutí kasačního opravného prostředku a uložení náhrady nákladů řízení navrhovateli.

- 15 Návrhová žádání společností BNP Paribas, BPCE a Sociétés Générale jsou totožná s návrhovými žádáními navrhovatele.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 16 Na podporu svého kasačního opravného prostředku navrhovatel vznáší tři důvody. První důvod vychází z nesprávných právních posouzení při použití pojmu omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES. Druhý důvod vychází z nesprávných právních posouzení při použití pojmu omezení hospodářské soutěže „z hlediska účinku“ ve smyslu téhož ustanovení. Třetí důvod vychází z porušení zásady proporcionality a zásady právní jistoty tím, že Tribunál nezrušil příkaz uvedený ve čl. 2 druhém odstavci sporného rozhodnutí.
- 17 Úvodem navrhovatel, podporovaný v tomto ohledu společnostmi BNP Paribas a BPCE, uvádí, že Tribunál neuvedl části popisu skutkového stavu uvedeného v bodech 1 až 48 napadeného rozsudku, což prokazuje, že se nikdy neodchýlil od stanoviska Komise a nevykonal důkladný přezkum právního a skutkového stavu vyžadovaný Soudním dvorem. Na jedné straně Tribunál neuvedl, že radikální změna stanoviska Komise během šetření mezi prvním a druhým oznámením námitek byla vysvětlena základními chybami v analýze, které odhalil poradce-auditor v návaznosti na slyšení ze dne 16. a 17. prosince 2004 a které ani Komise, ani Tribunál později neopravily. Na druhé straně napadený rozsudek v tichosti přešel diskuze, které se odehrály na jednání dne 16. května 2012 ohledně pojmu omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“, zejména ve vztahu k výkladu rozsudku Beef Industry Development Society a Barry Brothers (C-209/07, EU:C:2008:643, dále jen „rozsudek BIDS“).

Argumentace účastníků řízení

- 18 Prvním důvodem navrhovatel, podporovaný společnostmi BNP Paribas, BPCE a Sociétés Générale, tvrdí, že Tribunál se při posouzení obsahu, cíle a kontextu dotčených opatření dopustil řady nesprávných právních posouzení při uplatnění pojmu omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, která vedla k zákazu *per se* jakýchkoli cen fakturovaných hospodářskému subjektu jiným hospodářským subjektem. Tento důvod kasačního opravného prostředku se dále dělí na tři části.

K první části důvodu kasačního opravného prostředku vycházející z nesprávného právního posouzení obsahu dotčených opatření

- 19 Navrhovatel, podporovaný společnostmi BNP Paribas, BPCE a Sociétés Générale, tvrdí zaprvé, že se Tribunál dopustil pochybení při analýze „samotného cíle“ dotčených opatření.
- 20 Tribunál nepřezkoumal stupeň škodlivosti dotčených opatření s odkazem na jejich obsah, ale pouze s odkazem na subjektivní úmysly některých členů sdružení. Tribunál se tak v bodech 126 a 132 napadeného rozsudku dopustil nesprávných právních posouzení, když konstatoval, že ze samotného znění dotčených opatření vyplývá, že tato opatření měla protisoutěžní cíl, který spočíval v narušení hospodářské soutěže ze strany nových účastníků na dotčeném trhu. Uvedená opatření totiž neobsahovala žádný mechanismus škodlivý pro hospodářskou soutěž. Na jedné straně je cílem uvedených opatření, na rozdíl od opatření dotčených v rozsudku BIDS, nikoli donutit členy k odchodu ze sdružení, nebo zabránit novým členům do něj vstoupit, ale zvýšit počet obchodníků sdružených v systému. Na druhé straně se uvedená opatření omezují na to, že členům systému PK nabízejí různé alternativy spravedlivých příspěvků do systému tím, že jim umožňují zvolit si příspěvek v závislosti na jejich vlastní individuální strategii.

- 21 Mimoto měl Tribunál zkreslit důkazy, když v bodech 127, 170 a 178 až 183 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že několik překážek v praxi velmi ztěžovalo rozvoj akviziční činnosti nového účastníka, když se opřel o prohlášení Komise a odmítl bez platného vysvětlení důkazy prokazující opak.
- 22 Zadruhé navrhovatel tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávných právních posouzení při zohlednění geneze před přijetím dotčených opatření vyplývajících z dokumentů zadržených při šetření v prostorách sdružení a prostorách některých jeho členů.
- 23 Tribunál především tím, že v bodech 186 a 256 napadeného rozsudku zohlednil „interní“ úmysly některých vůdců před přijetím dotčených opatření proto, aby analyzoval cíl těchto opatření, učinil neplatným svůj přezkum týkající se existence protisoutěžního cíle, jelikož uvedené úmysly odrážejí nikoliv vůli samotného sdružení, ale pouze některých jeho členů. Přitom až pokud by rozhodnutí představovalo věrný výraz vůle svého autora, mohlo by být chápáno jako rozhodnutí sdružení podniků. V projednávané věci nejsou okolnosti přípravy a přijetí sporného rozhodnutí relevantní, protože výrazem úmyslu sdružení je pouze konečné rozhodnutí, tedy oznámená opatření. Kromě toho geneze opatření byla zohledněna nikoli pro účely potvrzení analýzy jeho obsahu, ale namísto analýzy obsahu opatření.
- 24 Dále Tribunál zkreslil důkazy tím, že provedl nevhodný výběr mezi přípravnými záměry, shromážděnými dokumenty a prohlášeními nových účastníků. Přitom několik důkazů, které zejména prokazují nutnost bojovat proti parazitování a snahu respektovat právo hospodářské soutěže, dosvědčuje existenci skutečné obavy z omezení hospodářské soutěže, která měla být Tribunálem zohledněna. Toto zkreslení je tím zjevnější, že se Tribunál opřel o stejné důkazy, které použila Komise, aniž se odchýlil od závěrů prvního oznámení námitek.
- 25 Společnosti BNP Paribas, BPCE a Société Générale dodávají, že Tribunál v bodech 124 a 146 napadeného rozsudku neprávem rozhodl, že pojem omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ nelze vykládat restriktivně. Tento pojem lze totiž použít pouze na dohody, které vnitřně sledují cíl, jehož samotná povaha má takovou závažnost či stupeň škodlivosti, že jejich negativní dopad na fungování hospodářské soutěže je bez jakékoli možné pochybnosti, a tedy aniž je nezbytné měřit jejich možné účinky.
- 26 Komise má za to, pokud jde zprvu o analýzu cíle dotčených opatření, že v projednávané věci Tribunál potvrdil existenci omezení hospodářské soutěže z hlediska cíle, aniž se opíral o prohlášení sdružení, ale po přezkumu samotného výpočetního vzorce MRAF, na jehož základě všechny banky, jejichž akviziční činnost je zřetelně slabší než jejich činnost vydávání, automaticky podléhají uvedenému poplatku. Skutečným cílem MRAF je tedy diktovat jednání – omezit vydávání karet či rozhodnout se nést vyšší náklady, které vůdci neunesou – a omezit tím možnost nových účastníků volně s vůdci soutěžit. Navrhovatel neprokázal, že opatření směřující k vyloučení určitých nových subjektů z trhu tvořeného činnostmi vydávání nepředstavuje omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“. Ohledně tvrzení, podle kterého opatření byla pouze podnětem, Komise uvádí, že Tribunál analyzoval a potvrdil závěr Komise, kterým konstatovala existenci zásadních překážek pro rozvoj akviziční činnosti. Tribunál dospěl k závěru, že novým účastníkům zbývají pouze dvě možnosti, tedy zaplatit nebo omezit svou vydávací činnost. Za těchto podmínek Tribunál právem zdůraznil podobnost mezi opatřeními dotčenými v rozsudku BIDS a dotčenými opatřeními v tom, že byla překážkou přirozenému rozvoji podílů producentů na trhu tím, že je odrazující povahou příspěvku podněcovala k nepřekročení určité úrovně produkce.
- 27 Mimoto Komise má za to, že navrhovatel neprokázal, že se Tribunál dopustil zjevného zkreslení důkazů ze spisu. Aby Tribunál dospěl v bodě 127 napadeného rozsudku k závěru, že rozvoj akviziční činnosti byl velmi těžký, analyzoval v bodech 160 až 194 uvedeného rozsudku všechny argumenty navrhovatele. Uvedené body nebyly předmětem diskuze a nebyly vážně zpochybněny.

28 Pokud jde zadruhé o genezi opatření, má Komise za to, že navrhovatel zamýšlí dosáhnout opětovného přezkumu věcných zjištění uvedených v bodech 256 a 257 napadeného rozsudku, která již nelze ve stadiu kasačního opravného prostředku zpochybnit. V každém případě konstatování, že dohoda má cíl omezující hospodářskou soutěž, nelze zpochybnit skutečností, že úmysl omezit hospodářskou soutěž nebyl prokázán ve vztahu ke všem účastníkům dohody. Mimoto z napadeného rozsudku jednoznačně vyplývá, že subjektivní návrhy a úmysly určitých členů sdružení byly Tribunálem zohledněny pro doplnění a potvrzení. Konečně navrhovatel neuvedl žádnou údajně zkreslenou skutečnost a nevysvětlil důvody uváděných pochybností. Výtka zkreslení je tedy nepřijatelná.

Ke druhé části prvního důvodu vycházejícího z nesprávných právních posouzení cílů dotčených opatření

29 Navrhovatel má za to, že když Tribunál uznal, že boj proti parazitování na systému PK představuje legitimní cíl, nesprávně odmítl tento cíl posoudit z hlediska čl. 81 odst. 1 ES. Tribunál měl údajně za to, že opatření v boji proti parazitování jsou sama o sobě protisoutěžní. Přitom Tribunál měl uznat, že omezení hospodářské soutěže z hlediska cíle je vyloučeno, jelikož opatření sdružení vedla k podpoře akviziční činnosti a ke snaze o optimalizaci mezi akviziční činností a vydávací činností. Uvedená opatření byla v souladu se zásadou proporcionality přiměřená, jelikož spočívají v systematických a vyvážených opatřeních přijatých v globálním zájmu systému PK, když ponechávají na každém členovi sdružení, aby si zvolil možnost přizpůsobenou jeho individuální situaci.

30 Společnost Société Générale dodává, že Tribunál nemůže zároveň tvrdit, že cíle dotčených opatření plynou výhradně z analýzy provedené na základě čl. 81 odst. 3 ES, a zároveň mít za to, že Komise při posouzení omezující povahy uvedených opatření právem zohlednila úmysl účastníků. Mimoto měl Tribunál ověřit tvrzení Komise, podle kterého dotčená opatření nebyla vhodná pro podnícení akviziční činnosti. Pro určení, zda dohoda spadá pod čl. 81 odst. 1 ES, bylo totiž namístě soustředit se na cíle, k nimž dohoda směřovala.

31 Komise tvrdí, že navrhovatel, který před Tribunálem neuplatnil teorii o vedlejších omezeních, neprokázal, že omezení svobody konat uložené novým účastníkům ve prospěch již etablovaných bank bylo nezbytné pro účely sledování cíle boje proti parazitování na systému PK. Dotčená opatření byla ve skutečnosti k dosažení sledovaných cílů nevhodná a byla diskriminační ve prospěch vůdců. Tvrzení navrhovatele již byla Tribunálem vyvrácena a neopírají se o žádné odůvodnění ani o žádné důkazy. Jdou proti skutkovým zjištěním Tribunálu.

Ke třetí části prvního důvodu vycházející z nesprávného právního posouzení kontextu dotčených opatření

32 Navrhovatel spolu se společnostmi BPCE a Société Générale tvrdí, že Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když neprovedl analýzu celého systému PK a ignoroval dvouznačné účinky opatření sdružení na hospodářskou soutěž, když se zaměřil pouze na činnost vydávání karet a nezohlednil ani legitimní cíl ochrany systému PK proti parazitování, ani existenci čilé hospodářské soutěže v oblasti akviziční činnosti.

33 Zaprvé navrhovatel Tribunálu vytýká, že nesprávně zohlednil právní kontext sporu, když provedl nesprávný výklad judikatury. Zejména měl Tribunál konstatovat, že dotčená opatření byla radikálně odlišná od škodlivých praktik postihovaných v předchozí rozhodovací praxi. Tribunál se neúspěšně pokusil přiblížit projednávanou věc rozsudku BIDS. Mimoto byl napadený rozsudek stížen protichůdným odůvodněním, neboť Tribunál v jeho bodech 94 a 99 zároveň tvrdil, že praktiky přezkoumané v rozhodnutích Komise ze dne 9. srpna 2001, *Visa International* (COMP/2929.373), a ze dne 24. července 2002, *Visa International – Vícestranné mezibankovní poplatky* (COMP/29.373), jsou citelně odlišné od praktik dotčených v projednávané věci a zároveň že uvedená dvě rozhodnutí se týkala „podobných nebo totožných situací“. Pochybení v analýze vyplývá rovněž ze skutečnosti, že

Komise souhlasila s projednáním případných závazků na základě článku 9 nařízení č. 1/2003, tedy opatření „takové povahy, že reagují na její výhrady“ a jako taková nepředstavují porušení pravidel hospodářské soutěže.

- 34 Zadruhé má navrhovatel za to, že Tribunál nesprávně zohlednil hospodářský kontext, když opominul dvoustrannou povahu fungování platebních systémů. Tribunál totiž nesprávně omezil svou analýzu pouze na trh vydávání, aniž zohlednil akviziční trh. Přitom pokud by Tribunál uznal dvoustrannou povahu systému PK, nemohl by dospět k závěru, že ze dvou částí uvedeného systému byla pouze jedna výlučně relevantní pro provedení správné analýzy cíle dotčených opatření. Zohlednění uvedených dvou částí mělo Tribunál vést ke konstatování, že uvedená opatření skutečně směřovala k ochraně systému a nikoli k narušení hospodářské soutěže vydavatelů karet PK.
- 35 Společnosti BPCE a Société Générale v tomto ohledu dodávají, že tím, že v bodě 105 napadeného rozsudku rozhodl, že požadavky na rovnováhu mezi uvedenými činnostmi nemají být přezkoumány s ohledem na čl. 81 odst. 1 ES, jelikož jediným relevantním trhem je trh vydávání karet, Tribunál zaměnil pojmy vymezení relevantního trhu a analýza právního a hospodářského kontextu dohody. Z judikatury přitom nevyplývá, že by vymezení relevantního trhu mohlo pro účely uplatnění čl. 81 odst. 1 ES umožnit vyloučit z analýzy nezbytné pro nalezení případného protisoutěžního cíle prvky hospodářské či právní povahy pouze proto, že spadají do odlišného trhu.
- 36 Zatřetí má navrhovatel za to, že Tribunál nesprávně zohlednil hospodářský kontext, když opomněl provést přezkum komplexních hospodářských posouzení. Unijnímu soudu přitom přísluší provést přezkum toho, zda uváděné skutečnosti představují všechny relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda o ně lze opřít vyvozené závěry. V projednávané věci však Tribunál neprovedl tento minimální a objektivní přezkum hospodářských posouzení obsažených ve sporném rozhodnutí, ale spokojil se s tím, že v bodech 320 a 321 napadeného rozsudku odmítl některé hospodářské studie předložené sdružením z důvodu jejich údajného rozporu s jinými studii.
- 37 Komise zaprvé tvrdí, že navrhovatel provedl okleštěný výklad napadeného rozsudku, jelikož Tribunál neuváděl různorodé účinky na hospodářskou soutěž. Tribunál prokázal, že opatření nemají účinky podporující hospodářskou soutěž a že nedochází k parazitování na systému PK. Boj proti parazitování tedy nepostačuje k odůvodnění diskriminačního opatření omezujícího podmínky pro vstup na trh. Mimoto druhy dohod uvedené v čl. 81 odst. 1 ES netvoří taxativní výčet zakázaných koluzí. Dotčená opatření se přitom blíží koluzním praktikám, které byly v rozsudku BIDS kvalifikovány jako omezování z hlediska cíle, a to z důvodů uvedených v bodech 197 a 198 napadeného rozsudku. Navzdory složitosti uvedených opatření se jasně ukazuje, že mají povahu vylučujících smluv, které mají odradit nové účastníky od vstupu na trh. Ohledně dodržení povinnosti odůvodnění Tribunál v bodech 94 až 99 napadeného rozsudku vysvětlil, proč jsou rozhodnutí Visa International a Visa International – Vícestranné mezibankovní poplatky citelně odlišná od dotčených opatření. Konečně pokud jde o skutečnost, že bylo předvídáno přijetí závazků, Tribunálu nebyla tato otázka předložena, a proto je tento důvod kasačního opravného prostředku nepřipustný. V každém případě Komise v této oblasti disponuje širokým prostorem pro posouzení a nic neumožňuje dospět k závěru, že údajná nezávažnost protiprávního jednání vedla Komisi k zahájení řízení o závazcích.
- 38 Zadruhé, pokud jde o dvoustrannou povahu systému PK, Komise konstatuje, že Tribunál analyzoval a ověřil důvody, proč nepřijala určité studie předložené sdružením. Výtka, že Tribunál neodpověděl na stanovisko ekonomů, je tedy „neopodstatněná“ a v každém případě se týká skutkové otázky, která nespadá do přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku. Mimoto se porušení v projednávané věci týkalo pouze trhu vydávání. Tribunál zamítl tezi, podle které akviziční činnosti a vydávací činnosti spadají do jediného trhu s blízkými bankovními službami.

- 39 Zatřetí, pokud jde o přezkum komplexních hospodářských posouzení provedený Tribunálem, Komise má za to, že z bodů 320 a 321 napadeného rozsudku plyne, že Tribunál provedl výklad a analýzu dvou doplňujících studií předložených navrhovatelem za účelem prokázání, že pozitivní vnější účinky akviziční činnosti byly důležitější než účinky vydávací činnosti. Mimoto Tribunál zamítl výtku, která mu byla předložena ohledně zkreslení uvedených dvou studií ze strany Komise. Navrhovatel neprokázal, že analýza Tribunálu je stížena nesprávným právním posouzením nebo zjevně nesprávným právním posouzením.

Posouzení Soudního dvora

- 40 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku, jehož tři části je třeba přezkoumat společně, navrhovatel, podporovaný společnostmi BNP Paribas, BPCE a Société Générale, v podstatě tvrdí, že napadený rozsudek je stížena nesprávným právním posouzením, jelikož Tribunál porušil čl. 81 odst. 1 ES, když rozhodl, že dotčená opatření mají za „cíl“ omezit hospodářskou soutěž ve smyslu uvedeného ustanovení a tím se nesprávně vyhnul povinnosti provést přezkum konkrétních účinků uvedených opatření na hospodářskou soutěž.

Úvodní poznámky

- 41 Úvodem je třeba zdůraznit, že z článku 256 ES a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že jedině Tribunál je příslušný zjistit skutkový stav, kromě případu, kdy věcná nesprávnost jeho zjištění vyplývá z písemností ve spise, které mu byly předloženy, a dále tento skutkový stav posoudit. Nicméně pokud Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr na základě článku 256 SFEU příslušný k výkonu přezkumu právní kvalifikace tohoto skutkového stavu a právních důsledků, které z něj Tribunál vyvodil (viz zejména rozsudek *Alliance One International a Standard Commercial Tobacco v. Komise a Komise v. Alliance One International a další*, C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 84 jakož i citovaná judikatura).
- 42 Mimoto je třeba připomenout, že v souladu s pravidly SEU a SFEU, která se týkají rozdělení pravomocí mezi Komisi a unijní soudy, přísluší Komisi, aby s výhradou přezkumu Tribunálem či Soudním dvorem dohlížela na uplatňování zásad stanovených v člancích 81 ES a 82 ES (v tomto smyslu viz zejména rozsudek *Masterfoods a HB*, C-344/98, EU:C:2000:689, bod 46).
- 43 Je rovněž třeba připomenout, že zásada účinné soudní ochrany představuje obecnou zásadu unijního práva, která je v současnosti vyjádřena v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (v tomto smyslu viz *Chalkor v. Komise*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 52, a citovaná judikatura).
- 44 Z unijní judikatury tak plyne, že pokud byla Tribunálu předložena v souladu s článkem 263 SFEU žaloba na neplatnost rozhodnutí v řízení podle článku čl. 81 odst. 1 ES, musí všeobecně na základě důkazů předložených žalobcem na podporu žalobních důvodů provést úplný přezkum otázky, zda byly splněny podmínky pro uplatnění uvedeného ustanovení či nikoli (v tomto smyslu viz rozsudky *Remia a další v. Komise*, 42/84, EU:C:1985:327, bod 34; *Chalkor v. Komise*, EU:C:2011:815, body 54 a 62, jakož i *Otis a další*, C-199/11, EU:C:2012:684, bod 59). Tribunál musí rovněž ověřit, zda Komise svoje rozhodnutí odůvodnila (v tomto smyslu viz rozsudky *Chalkor v. Komise*, EU:C:2011:815, bod 61 a citovaná judikatura, jakož i *Otis a další* EU:C:2012:684, bod 60).
- 45 Při provádění tohoto přezkumu se Tribunál nemůže opírat o prostor pro posouzení, kterým Komise disponuje na základě úlohy, která je jí svěřena v oblasti politiky hospodářské soutěže SEU a SFEU, a z tohoto důvodu upustit od důkladného přezkumu právního i skutkového stavu (v tomto smyslu viz rozsudky *Chalkor v. Komise*, EU:C:2011:815, bod 62, jakož i *Otis a další*, EU:C:2012:684, bod 61).

46 Konkrétně, ačkoli je pravda, že Komise na základě uvedené úlohy disponuje prostorem pro posouzení v hospodářské oblasti, zejména v rámci komplexních hospodářských posouzení, neznamená to, jak vyplývá z předchozího bodu tohoto rozsudku, že Tribunál nesmí provést přezkum právní kvalifikace údajů hospodářské povahy provedené Komisí. Ačkoli mu nepřísluší nahradit vlastním hospodářským posouzením posouzení Komise, která k němu má institucionální pravomoc (v tomto smyslu viz zejména rozsudky Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 145, jakož i Frucona Košice v. Komise, C-73/11 P, EU:C:2013:32, bod 89 a citovaná judikatura), z ustálené judikatury vyplývá, že unijní soud musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto skutečnosti představují všechny rozhodné údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace zohledněny, a zda o ně lze opřít závěry, které byly z těchto skutečností vyvozeny (v tomto smyslu viz zejména rozsudky Chalkor v. Komise, EU:C:2011:815, bod 54 a citovaná judikatura, jakož i Otis a další, EU:C:2012:684, bod 59).

47 Ve světle těchto zásad je třeba přezkoumat, zda Tribunál v napadeném rozsudku právem dospěl k závěru, že cílem dotčených opatření je omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.

K přezkumu existence omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES

48 Je třeba připomenout, že k uplatnění zákazu stanoveného v čl. 81 odst. 1 ES musí dohoda, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě mít za „účel nebo důsledek“ vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

49 V tomto ohledu vyplývá z judikatury Soudního dvora, že určité druhy koordinace mezi podniky vykazují dostatečný stupeň škodlivosti ve vztahu k hospodářské soutěži, aby bylo možné mít za to, že přezkum jejich účinků není nutný (v tomto smyslu viz zejména rozsudky LTM, 56/65, EU:C:1966:38, 359 a 360; BIDS, bod 15, jakož i Allianz Hungária Biztosító a další, C-32/11, EU:C:2013:160, bod 34 a citovaná judikatura).

50 Tato judikatura vychází z okolnosti, že některé formy koordinace mezi podniky mohou být považovány za škodlivé pro řádné fungování normální hospodářské soutěže již ze své povahy (v tomto smyslu viz zejména rozsudek Allianz Hungária Biztosító a další, EU:C:2013:160, bod 35 jakož i citovaná judikatura).

51 Je tedy nesporné, že určitá koluzní jednání, jako například jednání vedoucí k horizontálnímu stanovení cen kartely, mohou být považována za do té míry způsobilá vyvolat negativní účinky, zejména na ceny a kvalitu zboží a služeb, že je pro účely uplatnění čl. 81 odst. 1 ES možné považovat za neužitečné prokazovat, že mají konkrétní účinky na trh (v tomto smyslu viz zejména rozsudek Clair, 123/83, EU:C:1985:33, bod 22). Zkušenost totiž ukazuje, že taková jednání vedou ke snížení produkce a ke zvýšení ceny, což vrcholí špatným rozdělením zdrojů zejména ke škodě spotřebitelů.

52 Naproti tomu v případě, že analýza znaků daného druhu koordinace mezi podniky neodhalí dostatečný stupeň škodlivosti ve vztahu k hospodářské soutěži, je třeba přezkoumat jeho účinky, a aby toto jednání podléhalo zákazu, musí existovat skutečnosti prokazující, že hospodářská soutěž byla buď vyloučena, nebo citelně omezena či narušena (rozsudek Allianz Hungária Biztosító a další, EU:C:2013:160, bod 34 jakož i citovaná judikatura).

53 Podle judikatury Soudního dvora je při posuzování, zda dohoda mezi podniky nebo rozhodnutí sdružení podniků vykazuje dostatečný stupeň škodlivosti, aby byla považována za omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, třeba se soustředit zejména na obsah jejich ustanovení, na cíle, kterých má dosáhnout, jakož i na hospodářský a právní kontext, do kterého

spadá. V rámci posuzování tohoto kontextu je rovněž třeba zohlednit povahu dotčeného zboží nebo služeb, jakož i skutečné podmínky fungování a struktury dotčeného trhu nebo trhů (viz rozsudek Allianz Hungária Biztosító a další, EU:C:2013:160, bod 36 jakož i citovaná judikatura).

54 Mimoto ačkoli úmysl účastníků není k určení omezující povahy dohody mezi podniky nezbytný, vnitrostátním a unijním orgánům pro hospodářskou soutěž nebo soudům nic nezakazuje, aby jej zohlednily (viz rozsudek Allianz Hungária Biztosító a další, EU:C:2013:160, bod 37, jakož i citovaná judikatura).

55 V projednávané věci je namístě konstatovat, že když Tribunál v napadeném rozsudku vymezil relevantní právní kritéria, která je třeba zohlednit pro určení existence omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, uvedl v bodech 124 a 125 uvedeného rozsudku následující:

„124 Podle judikatury tvoří druhy dohod uvedené v čl. 81 odst. 1 písm. a) až e) ES taxativní výčet zakázaných koluzí a proto nelze vykládat pojem porušení z hlediska cíle restriktivně (v tomto smyslu viz rozsudek [BIDS], body 22 a 23).

125 Pro posouzení protisoutěžní povahy dohody nebo rozhodnutí sdružení podniků je třeba se soustředit zejména na znění jejich ustanovení, na cíle, kterých má dosáhnout, jakož i na hospodářský a právní kontext, do kterého spadá. V tomto ohledu postačuje, aby dohody nebo rozhodnutí sdružení podniků mohlo vyvolat negativní účinky na hospodářskou soutěž. Jinými slovy musí být s ohledem na právní a hospodářský kontext, do kterého spadá, pouze konkrétně způsobitelné vyloučit, omezit nebo narušit hospodářskou soutěž na společném trhu. Není nezbytné, aby hospodářská soutěž byla skutečně vyloučena, omezena nebo narušena, ani aby existovala přímá souvislost mezi rozhodnutím a spotřebitelskými cenami. Navíc ačkoli úmysl účastníků nepředstavuje pro určení omezující povahy dohody nezbytný prvek, Komisi ani soudům Společenství nic nezakazuje, aby tento úmysl zohlednily (v tomto smyslu viz rozsudek T-Mobile Netherlands a další, C-8/08, [EU:C:2009:343], body 31, 39 a 43, a rozsudek GlaxoSmithKline Services a další v. Komise a další, [C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, EU:C:2009:610], bod 58 a citovaná judikatura).“

56 Je třeba konstatovat, že tím Tribunál částečně přehlédl judikaturu Soudního dvora a dopustil se nesprávných právních posouzení vymezení relevantních právních kritérií pro posouzení existence omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.

57 V bodě bod 125 napadeného rozsudku totiž Tribunál při vymezení pojmu omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu uvedeného ustanovení opomněl odkázat na ustálenou judikaturu Soudního dvora uvedenou výše v bodech 49 až 52 tohoto rozsudku, v důsledku čehož nezohlednil skutečnost, že zásadní právní kritérium pro určení, zda koordinace mezi podniky obsahuje takové omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“, spočívá v konstatování, že taková koordinace sama o sobě vykazuje dostatečný stupeň škodlivosti ve vztahu k hospodářské soutěži.

58 Pokud jde o uvedenou judikaturu, Tribunál měl v bodě 124 a dále v bodě 146 napadeného rozsudku za to, že pojem omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ nelze vykládat „restriktivně“. Pod hrozbou zbavení Komise povinnosti prokázat konkrétní účinky na trh v případě dohod, o kterých není prokázáno, že škodí normálnímu fungování hospodářské soutěže svou samotnou povahou, lze pojem omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ použít pouze na určité druhy koordinace mezi podniky, které vykazují dostatečný stupeň škodlivosti ve vztahu k hospodářské soutěži, aby bylo možné mít za to, že přezkum jejich účinků není nutný. Okolnost, že druhy dohod uvedené v čl. 81 odst. 1 ES tvoří taxativní výčet zakázaných koluzí, je v tomto ohledu irelevantní.

59 Je však třeba přezkoumat, zda uvedená nesprávná právní posouzení byla takové povahy, aby zneplatnila analýzu provedenou Tribunálem ohledně kvalifikace dotčených opatření s ohledem na čl. 81 odst. 1 ES.

- 60 V tomto ohledu je třeba konstatovat, jak plyne z bodů 198, 227 a 234 napadeného rozsudku, že Tribunál měl za to, že dotčená opatření mají za cíl omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, neboť v podstatě narušují hospodářskou soutěž nových účastníků na trhu vydávání platebních karet ve Francii.
- 61 Jak plyne z bodů 137, 204, 220, 223, 238 a 267 napadeného rozsudku, poté co v bodech 126 až 133 uvedeného rozsudku zmínil obsah několika bodů odůvodnění sporného rozhodnutí, měl Tribunál za to, že tento protisoutěžní cíl plyne ze samotných výpočetních vzorců, které byly stanoveny dotčenými opatřeními.
- 62 Za těchto podmínek Tribunál v bodech 76 a 140 až 144 napadeného rozsudku zejména rozhodl, že skutečnost, že dotčená opatření sledují legitimní cíl boje proti parazitování na systému PK, nevylučuje možnost považovat je za opatření s cílem omezit hospodářskou soutěž, a to tím spíše, že tento cíl, který plyne ze samotných výpočetních vzorců, které byly stanoveny dotčenými opatřeními, protirečí cílům, které sdružení deklarovalo.
- 63 Tribunál měl mimoto za to, zejména v bodech 104 a 105 napadeného rozsudku, že požadavky na rovnováhu mezi vydávací činností a akviziční činností v rámci systému PK nebylo třeba přezkoumat v rámci čl. 81 odst. 1 ES, jelikož jediným relevantním trhem byl navazující trh vydávání platebních karet.
- 64 Konečně měl Tribunál rovněž za to, zejména v bodech 134, 136 a 267 napadeného rozsudku, že Komise se pouze „pro doplnění a potvrzení“ ve sporném rozhodnutí opřela o úmysl sdružení vyplývající z dokumentů shromážděných při šetřeních a obsahujících návrhy vůdců ve stadiu příprav dotčených opatření.
- 65 Ačkoli z napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál měl za to, že omezující cíl dotčených opatření plynul z jejich vlastního znění, je třeba konstatovat, že naproti tomu nikdy v rámci přezkumu legality sporného rozhodnutí neodůvodnil, proč měla uvedená znění odhalovat existenci omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.
- 66 V tomto ohledu Tribunál v bodě 132 napadeného rozsudku jistě uvedl, že Komise se „s přihlédnutím ke vzorcům stanoveným dotčenými opatřeními a z důvodu obtíže rozvíjet akviziční činnost domnívala, že tato opatření ukládala členům sdružení, kteří jim podléhali, buď omezit činnost vydávání karet, nebo nést náklady (spojené s vydáváním), které nenesli jiní členové sdružení, mezi kterými byli vůdci. Tyto vzorce tak omezovaly možnost členů, kteří jim podléhali, konkurovat (cenami) na trhu vydávání karet členům sdružení, kteří jim nepodléhali“.
- 67 Mimoto Tribunál v bodě 133 napadeného rozsudku uvedl, že Komise uvedla, že funkce svěřená sdružením MRAF, spočívající v podněcování k akviziční činnosti, „byla v rozporu s existencí mezibankovních poplatků, které podporovaly vydávání [...] a okolností, že doplňkový členský poplatek a poplatek pro spící členy sankcionovaly banky, které v nedávné minulosti nevydaly dostatečný počet karet“.
- 68 Tribunál z toho v bodech 197, 198, 227 a 234 napadeného rozsudku vyvodil, že sporná opatření, podobně jako opatření dotčená v rozsudku BIDS, mají za cíl narušit hospodářskou soutěž nových účastníků na trhu vydávání platebních karet ve Francii, jelikož ukládají bankám, které mu podléhají, aby buď platily poplatky, nebo omezily vydávací činnost.
- 69 Ačkoli Tribunál uvedl důvody, proč dotčená opatření s ohledem na jejich výpočetní vzorce mohou omezit hospodářskou soutěž, a tudíž spadají pod zákaz stanovený v čl. 81 odst. 1 ES, nijak naproti tomu v rozporu s požadavky plynoucími z judikatury připomenuté v bodech 49 a 50 tohoto rozsudku

neodůvodnil, proč toto omezení hospodářské soutěže vykazuje dostatečný stupeň škodlivosti, aby bylo kvalifikováno jako omezení „z hlediska cíle“ ve smyslu uvedeného ustanovení, jelikož napadený rozsudek v tomto ohledu neobsahuje žádnou analýzu.

- 70 Ačkoli tedy, jak Tribunál právem konstatoval v bodech 76 a 140 až 144 napadeného rozsudku, skutečnost, že dotčená opatření sledují legitimní cíl boje proti parazitování na systému PK, nevylučuje možnost považovat je za opatření s cílem omezit hospodářskou soutěž, nic to nemění na tom, že daný omezující cíl musí být prokázán.
- 71 Z toho plyne, že Tribunál kvalifikací dotčených opatření nejen nesprávně odůvodnil napadený rozsudek, ale rovněž provedl nesprávný výklad a nesprávné uplatnění čl. 81 odst. 1 ES.
- 72 Ačkoli zejména z bodů 204 a 247 napadeného rozsudku vyplývá, že Tribunál opakovaně zamítl tvrzení navrhovatele, podle kterého z výpočetních vzorců stanovených v dotčených opatřeních plyne, že směřují k rozvoji akviziční činnosti členů za účelem dosažení optimální rovnováhy mezi činností vydávání a akviziční činností, je naproti tomu nesporné, jak plyne mimo jiné zejména z bodů 198, 199, 245, 247 a 327 napadeného rozsudku, že uvedené výpočetní vzorce podněcují členy sdružení k tomu, aby za účelem vyhnutí se placení poplatků zavedených uvedenými opatřeními nepřekračovali určitý objem vydávání karet PK, který jim umožňoval dosáhnout určitého poměru mezi činností vydávání a akviziční činností členů sdružení.
- 73 Přitom poté, co v bodě 83 napadeného rozsudku uvedl, že sdružení je činné na „trhu platebních systémů“, Tribunál uvedl v bodě 102 uvedeného rozsudku v rámci svrchovaného posouzení skutkových okolností, jež nebylo v kasačním opravném prostředkem zpochybněno, že v projednávané věci, v systému placení kartou, který má dvoustrannou povahu, jako je systém sdružení, jsou činnost vydávání a akviziční činnost jedna pro druhou a pro fungování systému „nezbytné“, vzhledem k tomu, že obchodníci by se k uvedenému systému nepřidali, pokud by počet držitelů karet nebyl dostačující, a spotřebitelé by nechtěli vlastnit kartu, kdyby nebyla použitelná u dostatečného počtu obchodníků.
- 74 Jelikož tedy v bodě 104 napadeného rozsudku konstatoval, že mezi činnostmi „vydávání“ a „akviziční“ činností platebního systému existují „interakce“ a že tyto činnosti mají „nepřímé síťové účinky“, přičemž význam přijímání karet obchodníky a počet karet v oběhu se navzájem ovlivňují, nemohl Tribunál dospět k závěru, že dotčená opatření mají za cíl omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, aniž by se přitom nedopustil nesprávného právního posouzení.
- 75 Tím, že připustil, že výpočetní vzorce stanovené uvedenými opatřeními směřují k nastavení určitého poměru mezi činností vydávání a akviziční činností členů sdružení, mohl z toho tím spíše vyvodit, že cílem uvedených opatření bylo uložit finanční příspěvek členům sdružení, kteří těžili z úsilí jiných členů při rozvoji akviziční činnosti systému. Nelze přitom mít za to, že takový cíl samotnou povahou škodí řádnému fungování hospodářské soutěže, když sám Tribunál nadto v bodech 76 a 77 napadeného rozsudku měl za to, že boj proti parazitování na systému PK představuje legitimní cíl.
- 76 V tomto ohledu, jak uvedl generální advokát v bodě 149 stanoviska, měl Tribunál v bodě 105 napadeného rozsudku nesprávně za to, že analýza požadavků na rovnováhu mezi činností vydávání a akviziční činností v rámci platebního systému nemůže být provedena v rámci čl. 81 odst. 1 ES, jelikož jediným relevantním trhem není trh platebních systémů ve Francii, ale navazující trh vydávání platebních karet v uvedeném členském státě.
- 77 Tím Tribunál zaměnil otázku vymezení relevantního trhu a otázku kontextu, který je třeba zohlednit při určení, zda obsah dohody či rozhodnutí sdružení podniků odhaluje existenci omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.

- 78 Při posuzování, zda je koordinace mezi podniky na základě vlastní povahy škodlivá pro řádné fungování hospodářské soutěže, je totiž podle judikatury připomenuté v bodě 53 tohoto rozsudku třeba zohlednit všechny relevantní okolnosti, zejména s ohledem na povahu dotčených služeb, jakož i na skutečné podmínky fungování a struktury trhů, které se týkají hospodářského či právního kontextu, do kterého uvedená koordinace spadá, a není důležité, zda taková okolnost spadá do relevantního trhu či nikoli.
- 79 Tak tomu musí být zejména, jestliže tato okolnost spočívá právě v zohlednění existence interakcí mezi relevantním trhem a odlišným spojeným trhem (obdobně viz rozsudky *Delimitis*, C-234/89, EU:C:1991:91, body 17 až 23, jakož i *Allianz Hungária Biztosító* a další, EU:C:2013:160, bod 42) a tím spíše, jestliže existují, jako v projednávané věci, interakce mezi dvěma složkami systému dvoustranné povahy.
- 80 Zajisté nelze vyloučit, jak Tribunál konstatoval v bodech 198, 227 a 234 napadeného rozsudku, že dotčená opatření narušují hospodářskou soutěž ze strany nových účastníků vzhledem k obtížnosti – v důsledku uvedených opatření – rozvinout akviziční činnost těchto nových účastníků, a mohou vést až k jejich vyloučení ze systému, v závislosti – jak tvrdila společnost BPCE na jednání – na výši poplatků požadovaných v důsledku uvedených opatření.
- 81 Jak uvedl generální advokát v bodě 131 stanoviska, takové konstatování nicméně nepatří do přezkumu cíle uvedených opatření, ale do přezkumu jejich účinku na hospodářskou soutěž.
- 82 Je tedy třeba konstatovat, že pod rouškou přezkumu „možností“ otevřených členům sdružení prostřednictvím dotčených opatření v bodech 161 až 193 napadeného rozsudku, na jehož konci v bodě 194 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že „MRAF v praxi poskytoval bankám, které mu podléhaly, dvě možnosti: platit poplatek nebo omezit činnost vydávání karet PK“, Tribunál ve skutečnosti posoudil možné účinky uvedených opatření, když provedl analýzu obtíží, se kterými se setkávaly banky při rozvoji akviziční činnosti na základě tržních údajů, prohlášení určitých bank a dokumentů shromážděných při šetřeních, z nichž sám vyvodil, že dotčená opatření nelze považovat „na základě vlastní povahy“ za škodlivé pro řádné fungování hospodářské soutěže.
- 83 V tomto ohledu měl Tribunál v bodech 197 a 198 napadeného rozsudku nesprávně za to, že dotčená opatření mohla být považována za obdobná, jako byla opatření přezkoumaná Soudním dvorem v rozsudku *BIDS*, v němž Soudní dvůr rozhodl, že dotčené dohody (dále jen „dohody BIDS“) uzavřené mezi deseti hlavními zpracovateli hovězího masa v Irsku, členy BIDS, měly za cíl omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.
- 84 Dohody BIDS totiž tím, že stanovily snížení zpracovatelských kapacit o zhruba 25 %, v zásadě měly podle jejich vlastního znění umožnit několika podnikům provádět společnou politiku, jejímž cílem je upřednostnit odchod některých z nich z trhu a omezit tak přebytek kapacity, který ovlivňuje jejich ziskovost tím, že jim brání dosáhnout úspor z rozsahu výroby. Dohody BIDS měly za cíl citelně změnit strukturu trhu mechanismem určeným k podpoře odchodu konkurenčních podniků, s cílem zvýšit stupeň koncentrace dotčeného trhu tím, že se významně sníží počet podniků nabízejících služby zpracování, a odstranit téměř 75 % nadbytečných výrobních kapacit (rozsudek *BIDS*, body 31 až 33).
- 85 Přitom v napadeném rozsudku Tribunál vůbec nekonstatoval, a navíc před ním nebylo nijak uplatněno, že dotčená opatření měla podobně jako dohody BIDS citelně změnit strukturu dotčeného trhu prostřednictvím mechanismu určeného k podpoře odchodu konkurenčních podniků, a že tudíž uvedená opatření vykazovala stejný stupeň škodlivosti jako dohody BIDS.
- 86 Ačkoli Tribunál nesporně v bodě 198 napadeného rozsudku uvedl, že dotčená opatření podněcují členy sdružení k tomu, aby nepřekračovali určitý objem vydávání karet PK, cílem takového podnětu – podle jeho vlastního konstatování v bodech 245, 247 a 327 uvedeného rozsudku – nebylo snížit případnou nadbytečnou kapacitu na trhu vydávání platebních karet ve Francii, ale dosáhnout určitého poměru mezi činností vydávání a akviziční činností členů sdružení za účelem dalšího rozvoje systému PK

- 87 Z toho plyne, že Tribunál nemohl kvalifikovat dotčená opatření jako omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“ ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES a nedopustit se nesprávného právního posouzení.
- 88 V souladu s ustálenou judikaturou připomenutou v bodě 54 tohoto rozsudku nemohly úmysly sdružení samy o sobě postačit k prokázání existence protisoutěžního cíle a vzhledem k tomu, že sám Tribunál navíc v bodech 134, 136 a 267 napadeného rozsudku uvedl, že jejich analýza byla provedena pro doplnění a potvrzení, nemohla konstatování učiněná Tribunálem v tomto ohledu zejména v bodech 251 až 266 uvedeného rozsudku takovou kvalifikaci odůvodnit, aniž by bylo třeba přezkoumat argumenty předložené v tomto ohledu navrhovatelem.
- 89 Společné zohlednění nesprávných právních posouzení právních kritérií relevantních pro posouzení existence omezení hospodářské soutěže „z hlediska cíle“, odůvodnění napadeného rozsudku a kvalifikace dotčených opatření s ohledem na čl. 81 odst. 1 ES, kterých se Tribunál dopustil, odhaluje mimo jiné obecné pochybení při analýze provedené Tribunálem a svědčí tak o neprovedení úplného a důkladného přezkumu argumentů navrhovatelů a účastníků řízení směřujících ke zrušení sporného rozhodnutí.
- 90 Tím, že se zejména v bodech 126 až 136 napadeného rozsudku opakovaně omezil na zopakování obsahu sporného rozhodnutí, se Tribunál – ačkoli k němu byl povinen – zdržel provedení přezkumu otázky, zda skutečnosti uplatněné Komisí v uvedeném rozhodnutí umožňovaly právem dospět k závěru, že dotčená opatření s ohledem na jejich podmínky, cíle a kontext, vykazují dostatečný stupeň škodlivosti ve vztahu k hospodářské soutěži, aby mohla být považována za opatření s cílem omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, a tudíž zda uvedené skutečnosti představovaly veškeré relevantní údaje, jež musí být k tomu účelu zohledněny.
- 91 Za těchto okolností se zdá, že Tribunál porušil povinnost dodržet míru přezkumu požadovanou judikaturou, jak bylo uvedeno v bodech 42 až 46 tohoto rozsudku.
- 92 S ohledem na výše uvedené je namístě konstatovat, že se Tribunál rozhodnutím, že dotčená opatření měla za cíl omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES, dopustil nesprávných právních posouzení a nedodržel míru soudního přezkumu požadovanou judikaturou.
- 93 Za těchto okolností je třeba první důvod kasačního opravného prostředku přijmout.
- 94 V důsledku toho je třeba zrušit napadený rozsudek, aniž je třeba přezkoumat další důvody uplatněné navrhovatelem na podporu kasačního opravného prostředku.

K vrácení věci Tribunálu

- 95 Podle článku 61 statutu Soudního dvora zruší Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu, je-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Tribunálu k rozhodnutí.
- 96 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že důvody pro zrušení napadeného rozsudku nemohou vést k úplnému zrušení sporného rozhodnutí. Uvedené důvody totiž vedou ke zrušení uvedeného rozhodnutí pouze v rozsahu, v němž konstatuje, že dotčená opatření mají za cíl omezit hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.
- 97 Na základě judikatury připomenuté v bodě 52 tohoto rozsudku, je tedy třeba určit, zda – jak konstatovala Komise ve sporném rozhodnutí – je „účinkem“ dotčených dohod omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.

- 98 Nicméně z tohoto aspektu sporu vyplývá potřeba přezkumu složitých skutkových otázek na základě důkazů, které nebyly Tribunálem posouzeny v napadeném rozsudku, neboť ten v bodech 270 a 271 dospěl k závěru, že takový přezkum je nadbytečný, jelikož měl za to, že se Komise nedopustila pochybení, když ve sporném rozhodnutí učinila závěr, že dotčená opatření měla protisoutěžní cíl, a také nebyly projednány před Soudním dvorem, z čehož plyne, že v tomto bodě se věc nenachází ve stavu, kdy by o ní mohlo být rozhodnuto.
- 99 V důsledku toho je třeba věc vrátit zpět Tribunálu a stanovit, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 29. listopadu 2012, CB v. Komise (T-491/07), se zrušuje.**
- 2) **Věc se vrací Tribunálu Evropské unie.**
- 3) **O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.